

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل تارساز

گروه شغلی

صنایع چوب

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۲	۲	۰	۱	۹	۰	۰	۸	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۶/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب: دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۱۹/۹۹/۱/۳-۸

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع چوب :
آقایان امیر نظری ، محمد غفرانی ، محمدعلی نیکنام ، علیمحمد اسفندیاری ، داود ربیع ، پرویز دوستی ، محمد رضا گلپور لاسکی و
رامک فرح آبادی (دبیر کمیسیون)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان خراسان رضوی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۹-۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	رامین جزایری	دیپلم	هنر	سازنده	۳۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	یوسف پوریا	دیپلم	-	سازنده	۴۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	میثاق اسحاقی	فوق دیپلم	موسیقی	نوازنده آهنگساز مدرس	۱۸ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : covenant9@gmail.com آدرس :
۴	داریوش اسحاقی	دیپلم	هنرستان	استاد دانشگاه و نوازنده	۳۵ سال	تلفن ثابت : ۰۵۱۱۸۵۲۳۱۴۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۰۵۱۵۹۸ ایمیل : آدرس :
۵	متین اسحاقی	کارشناس	موسیقی	نوازنده آهنگساز مدرس	۱۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : matin_eshaghi66@yahoo.com آدرس :
۶	سارا خسروشاهی	کارشناس ارشد	مدیریت	موسس مدیر و مریی آموزشگاه	۸ سال	تلفن ثابت : ۸۴۳۲۴۸۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۱۰۸۱۴۹ ایمیل : info@sabziran.ir آدرس : مشهد مسعود غربی پلاک ۱۰۲

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :	
تارساز	
شرح استاندارد آموزش شغل:	
<p>تار سازی شغلی است از مشاغل رشته صنایع چوب که شایستگی استفاده از ابزار نجاری، ساخت کاسه، دسته، سر پنجه، انجام اتصالات، نصب شیطانک، سیم گیر و انداختن سیم ها بر روی ساز و پرداخت نهایی و رنگ کاری و انجام مراحل تکمیلی ساخت را در بر گرفته و با مشاغلی همچون نوازندگی تار در ارتباط است.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی:	
<p>حداقل میزان تحصیلات :: پایان دوره راهنمایی</p> <p>حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی</p> <p>مهارت های پیش نیاز : شایستگی کار با ابزارهای دستی و دستی برقی درودگری، شایستگی سازشناسی، نوازندگی و تئوری موسیقی</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۷۹ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۴۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۳۲ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
<p>فوق دیپلم صنایع چوب و یا صنایع دستی و یا ۵ سال سابقه کار و یا دارای مدارک معادل از سازمان های مرتبط نظیر سازمان میراث فرهنگی و غیره.</p>	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

سازنده تار

تار انواع مختلفی دارد ، تار ایرانی ساختاری اصیل داشته و در کارگاه های کوچک ساز سازی تولید می گردد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Taar maker

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

سازنده سازهای چوبی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	ساخت کاسه تار
۲	ساخت دسته تار و اتصال آن به کاسه سر تار
۳	ساخت و نصب شیطانک و سیم گیر تار
۴	پرداخت نهایی و رنگ کاری تار
۵	انجام مراحل تکمیلی ساخت تار
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: ساخت کاسه تار
	جمع	عملی	نظری	
	۴۸	۳۹	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
- چسب سنتی				- کاسه تارو الگوی آن
- قالب چوبی		۱		- ساختمان چوب گردو و توت
- رنده		۱		- خواص صوتی چوب گردو و توت
- اره فلکه		۱		- روش حذف مغز چوب
- اره گرد		۳		- روش الگو گذاری
- قالب فلزی آلومینیوم		۳		مهارت:
- رنده رومیزی		۳		- انتخاب چوب
- چسب (سریش)				- خالی کردن مغز چوب
- چکش	2			- شکل دهی انحنای کاسه
- الگوی طرح کاسه تار	۶			- آماده کردن پیشانی
- سوهان	۶			- جوشاندن و نرم کردن پیشانی
- متر نواری	۶			- قرار دادن پیشانی بر روی قالب
- چوب	۴			- چسباندن پیشانی به گلویی
- تخته سمباده	۳			- به هم چسباندن ترکه ها و اتصال آنها به صفحه رویی
- ورق سمباده	۶			نگرش : دقت در انجام کار ، صرفه جویی در مواد اولیه
				ایمنی و بهداشت : استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)
				توجهات زیست محیطی : خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه

	زمان آموزش			عنوان: ساخت دسته تار و اتصال آن به کاسه سر تار
	جمع	عملی	نظری	
	۳۳	۲۳	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش:
- آره دستی				- چوب مناسب برای دسته
- پیچ دستی		۱		- روش نصب روی دسته
- چسب چوب		۱		- قسمت های مختلف دسته
- چکش		۱		بدنه
- الگوی طرح دسته		۰/۵		دسته
تار		۰/۵		رویه
- مغار		۰/۵		جعبه گوشه
- سوهان		۰/۵		- روش تراش دسته
- متر نواری		۲		- چگونگی اتصال دسته به کاسه
- استخوان		۱		- روش ساخت گوشه ها
- مداد		۱		- روش فرم دهی پشت دسته
- کاغذ		۱		
- چوب				مهارت:
- دستگاه فرز	۱			- انتخاب چوب مناسب برای دسته
- رنده	۵			- هم سطح کردن دسته
- ریل پایه دار	۵			- زبانه کردن دسته و چسباندن آن به کاسه
	۶			- چسباندن صفحه رویی ساز
	۶			- درآوردن جای گوشه ها
نگرش: دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه				
ایمنی و بهداشت: استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی، دستکش و.....)				
توجهات زیست محیطی: خروج پوشال چوب از کارگاه، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: ساخت و نصب شیطانک و سیم گیر تار
	نظری	عملی	جمع	
	۸	۲۱	۲۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- شاخ				دانش :
- چسب		۲		- سیم گیر و کاربرد آن در تار
- میز کار		۱		- روش الگو گذاری بر روی شاخ
- پرگار برای برش جای گل ها		۱		- روش برش شاخ طبق الگو
- سمباده		۱		- روش شکل دهی قلاب سیم گیر
- گیره		۲		- روش چسباندن سیم گیر
- خط کش		۱		- روش بستن سیم گیر
- ورق سمباده				مهارت:
- اره آهن بر				- الگو گذاری بر روی شاخ
- مداد		۲		- برش شاخ طبق الگو
- سیم گیر		۲		- شکل دهی قلاب سیم گیر
- سمباده لرزان		۲		- چسباندن سیم گیر بر روی پیشانی و کاسه
		۵		- بستن سیم گیر بر روی تار
		۵		- پرداخت نهایی سیم گیر با سمباده
	نگرش : دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه			
	ایمنی و بهداشت : استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)			
	توجهات زیست محیطی : خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: پرداخت نهایی و رنگ کاری تار
	جمع	عملی	نظری	
	۴۰	۳۰	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع رنگ				دانش :
- ورق سمباده			۳	- انواع رنگ آستری چوب
- تخته سمباده			۳	- انواع پودرهای رنگی در ساخت
- انواع سوهان			۴	- تخته بتونه و کاردک بتونه کاری
- انواع قلم های رنگ				مهارت :
آمیزی		۵		چگونگی استفاده از رنگها در رنگ آمیزی ساز
- مواد مورد استفاده در		۵		- ترکیب مختلف رنگهای مورد استفاده
زیر سازی رنگ		۲۰		- رنگ آمیزی قسمتهای مختلف ساز
- مواد پرداخت کاری				نگرش :
				دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه
				ایمنی و بهداشت :
				استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)
				توجهات زیست محیطی :
				خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: انجام مراحل تکمیلی ساخت تار
	جمع	عملی	نظری	
	۲۹	۱۹	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- خرک - تیونر - سیم تار				دانش :
			۳	- روش بستن پرده
			۲	- روش جایگذاری گوشی ها
			۲	- روش بستن سیم ها
			۱	- نت های موسیقی
			۲	- روش کوک کوک ساز و تنظیم پرده
				مهارت :
		۲		- علامت گذاری محل پرده ها
		۲		- بستن پرده های تار بر روی دسته
		۳		- نصب و جاسازی گوشی ها
		۳		- بستن سیم بر روی گوشی و سیم گیر
		۳		- تعیین محل خرک و قرار دادن آن بر روی صفحه رویی
		۳		- کوک کردن تار با استفاده از تیونر
		۳		- تنظیم نهایی پرده ها با توجه به کوک
				نگرش :
				دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه
				ایمنی و بهداشت : استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)
				توجهات زیست محیطی : خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز کار			
۲	فیلم آموزشی			
۳	اسلاید			
۴	تخته وایت برد			
۵	کپسول آتش نشانی ۶ کیلوگرمی - پودر خشک			
۶	یکسری کامل جعبه کمک های اولیه			
۷	پیستوله			
۸	کمپرسور باد			
۹	فشارشکن			

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چوب			
۲	استخوان			
۳	مداد			
۴	کاغذ			
۵	شاخ			
۶	چسب			
۷	چوب فوفل			
۸	انواع رنگ			
۹	مواد مورد استفاده در زیر سازی رنگ			
۱۰	مواد پرداخت کاری			
۱۱	نمونه ها و ماکت های ساخته شده			
۱۲	پلی استر			
۱۳	نیم پلی استر			
۱۴	کیلر			
۱۵	سیلر			

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	آچار پیچ گوشتی یک سو			
۲	آچار پیچ گوشتی دو سو			
۳	آچار فرانسه یک سری کامل			
۴	اره دستی			
۵	مغار نیم گرد			
۶	مغار قاشقی			
۷	چکش			
۸	الگوی طرح کاسه تار			
۹	سوهان			
۱۰	متر نواری			
۱۱	چوب			
۱۲	تخته سمباده			
۱۳	ورق سمباده			
۱۴	گیره			
۱۵	خط کش			
۱۶	اره آهن بر			
۱۷	انواع سوهان			
۱۸	انواع قلم های رنگ آمیزی			
۱۹	تیونر			

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	دایره المعارف سازهای ایران جلد اول	محمد رضا درویشی		۱۳۸۳	تهران	ماه‌ور
۲	دایره المعارف سازهای ایران جلد دوم	محمد رضا درویشی		۱۳۸۴	تهران	ماه‌ور
۳	دایره المعارف سازهای جهان		حسن زندیاف	۱۳۷۶	تهران	روزنه
۴	هنر ساز سازی	حسین مسعود		۱۳۸۰	تهران	دانشگاه هنر
۵	فرهنگ سازها	حسینعلی ملاح		۱۳۷۶	تهران	کتابسرا
۶	واژه نامه موسیقی ایران زمین	مهدی ستایشگر		۱۳۷۴	تهران	اطلاعات

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	سایت حوزه هنری
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط
(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
۱	خود آموز تار			